

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
z dnia

w sprawie użytku ekologicznego „Gryziel”

Na podstawie art. 44 ust. 1, 2 i 3a oraz art. 45 ust. 1 pkt 1-5, 7-9, 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się użytek ekologiczny „Gryziel” na części działki ewidencyjnej numer 127/113 obr. 76 jednostka ewidencyjna Kraków- Podgórze, o powierzchni 1,003 ha, położony w Krakowie, na terenie dzielnicy VIII Dębniki, zwany dalej „użytkiem ekologicznym”.

2. Obszar i granice użytku ekologicznego określa załącznik nr 1 do uchwały.

3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy użytku ekologicznego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych 2000(VII) stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Celem ustanowienia użytku ekologicznego jest ochrona mającej znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej murawy kserotermicznej ze stanowiskami rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania.

§ 3. Na obszarze użytku ekologicznego zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 8) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4. Ustala się następujące sposoby ochrony czynnej użytku ekologicznego:

- 1) koszenie z usunięciem biomasy lub wypas;
- 2) sukcesywne usuwanie drzew, krzewów i roślinności oddziałującej negatywnie na przedmiot ochrony;

3) prace na terenie użytku ekologicznego należy wykonywać pod nadzorem przyrodniczym.

§ 5. Nadzór nad użytkowaniem ekologicznym sprawuje Prezydent Miasta Krakowa.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Aleksander Miszański

UZASADNIENIE

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest użytek ekologiczny.

Zgodnie z art. 42 przywołanej ustawy: „użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Projektowany użytek ekologiczny „Gryziel” o powierzchni 1,003 ha obejmuje część działki ewidencyjnej o numerze 127/113 obr. 76 jednostka ewidencyjna Kraków - Podgórze. Grunt ten stanowi własność Gminy Miejskiej Kraków.

Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Gryziel” jest ochrona mającej znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej murawy kserotermicznej ze stanowiskami rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania.

Projektowany użytek ekologiczny „Gryziel” z dobrze zachowanymi płacami półnaturalnego zespołu luźnej murawy kserotermicznej *Koelerio-Festucetum rupicola* na siedlisku wychodni wapieni jurajskich położony jest w granicach Dzielnicy VIII Dębniki, przy ul. Juranda ze Spychowa. Są to siedliska bardzo bogate w charakterystyczne gatunki roślin, ginące w skali kraju i Europy. W celu udokumentowania walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu zostało wykonane przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie opracowanie „Uwarunkowania przyrodnicze projektowanego użytku ekologicznego „Gryziel” przy ul. Juranda ze Spychowa w Krakowie”.

Obserwacje terenowe prowadzone w latach 2019-2021 wykazały, że na części działki nr 127/113 obr. 76 jednostka ewidencyjna Podgórze w granicach projektowanego użytku ekologicznego „Gryziel” występuje łącznie 211 gatunków roślin naczyniowych. 99 gatunków to rośliny nawapiennych siedlisk ciepłych - muraw i zarośli kserotermicznych z licznymi, dobrze zachowanymi płacami charakterystycznymi dla tego siedliska. W miejscu tym stwierdzono występowanie 3 gatunków chronionych roślin, do których należy dziewięciol bezłodygowy *Carlina acaulis*, rojownik pospolity *Jovibarba sobolifera* oraz sasanka łąkowa *Anemone pratensis* oraz 10 chronionych gatunków zwierząt: gryziela zachodniego *Atypus affinis*, skalnika driada *Minois dryas*, trzmiela żółtego *Bombus muscorum*, trzmiela ziemnego *Bombus terrestris*, trzmiela drzewnego *Bombus hypnorum*, trzmiela szarego *Bombus veteranus*, biegacza wypukłego *Carabus convexus*, biegacza gładkiego *Carabus glabratus*, ślimaka winniczka *Helix pomatia*, jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, gniewosza plamistego *Coronella austriaca*, padalca *Anguis fragilis*, ropuchę szarą *Bufo bufo*.

Oprócz gatunków chronionych na uwagę zasługują gatunki wymieniane na Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński 2002), rzadko notowane lub zmniejszające swoją liczebność: świerszcz polny *Gryllus campestris*, paź królowej *Papilio machaon*, długoskrzydłak sierposz *Phaneroptera falcata*, *Chrysomya albiceps*, *Stomorhina lunata*, *Bombylius venosus*, *Villa hottentotta*, *Thecophora cinerascens*, *Eumerus strigatus*,

Paragus haemorrhous, *Paragus pecchiolii*, wstężyk austriacki *Caucasotachea vindobonensis*, *Hyles euphorbiae*, *Chamaesphexia empiformis*, zgięta czarniawa *Paragus haemorrhous*, fruczak gołąbek *Macroglossum stellatarum*, ponocnica udatnica *Hadena compta*, *Ethmia bipunctella*, ziemik tarczycyca *Cydnus aterrimus*, żuk wiosenny *Trypocopris vernalis*.

Ponadto obserwowano szereg niezagrożonych motyli dziennych: czerwończyk żarek *Lycaena phlaeas*, latolistek cytrynek *Gonepteryx rhamni*, rusalka admirał *Vanessa atalanta*, modraszek agestis *Aricia agestis*, modraszek ikar *Polyommatus icarus*, strzępotek glycerion *Coenonympha glycerion*, osadnik megera *Lasiommata megera*.

W celu utrzymania walorów przyrodniczych użytku ekologicznego zasadnym jest wprowadzenie ochrony czynnej. Ochrona czynna będzie realizowana poprzez koszenie (wypas), usuwanie roślinności oddziałującej negatywnie na przedmiot ochrony - drzew, krzewów, inwazyjnych gatunków obcych. Działania na obszarze użytku ekologicznego prowadzone będą pod nadzorem przyrodniczym.

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do użytku ekologicznego, mogą być wprowadzone zakazy określone w art. 45 ustawy o ochronie przyrody. Spośród proponowanych przez ustawodawcę 11 zakazów, wybrano 8 dostosowanych do potrzeb związanych z ochroną użytku. Są to:

- 1) zakaz niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) zakaz uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 7) zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 8) zakaz umieszczania tablic reklamowych.

Z listy zakazów, określonych w art. 45 ustawy o ochronie przyrody, nie wybrano następujących zakazów:

- 1) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 2) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 3) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych; gdyż nie znajdują zastosowania w stosunku do realizacji celów ochrony użytku ekologicznego „Gryziel”.

Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą „Gryziel” odbyły się w terminie od 30 sierpnia 2024 do 27 września 2024 r.

Pismem znak: OP.625.5.2024.PWa z dnia 6 sierpnia 2024 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie postanowił uzgodnić projekt uchwały Rady Miasta Krakowa „w sprawie użytku ekologicznego Gryziel”.

W dniu 9 września 2024 r. Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego uchwałą nr 10/2024/V KRDP/38 wyraziła pozytywną opinię do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Gryziel”.

W dniu 10 września 2024 r. w ramach konsultacji odbyło się spotkanie dla wszystkich zainteresowanych o godzinie 17.30 w Centrum Kultury Podgórze - Klub Tynec - ul. Dziewiarzy 7, 30-398 Kraków.

W dniu 18 października 2024 r. Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska poinformowała, iż nie wnosi uwag do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Gryziel”.

Podjęcie uchwały wywoła skutki finansowe dla budżetu miasta Krakowa. Dla ustanowionego użytku należy wykonać tablicę informacyjną, której koszt szacuje się na kwotę od około 1 500 zł do 2 500 zł. Kwota ta jest zabezpieczona w budżecie na 2025r.: zadanie WS/ZOS/31, dział 900, rozdział 90008 § 4300, kategoria zadania GWSMK. W związku z koniecznością prowadzenia ochrony czynnej mogą być ponoszone koszty monitoringu oraz wykonywania zabiegów niezbędnych dla zachowania celów i przedmiotu ochrony. Ze względu na fakt, iż utrzymywanie form ochrony przyrody jest podstawowym zadaniem gminy, środki na te zadania zabezpieczane są rok rocznie w budżecie w dziale 900, rozdziale 90008 § 4300, kategoria zadania GWSMK. Z uwagi na fakt, iż ww. grunty stanowią własność Gminy Miejskiej Kraków nie zostaną poniesione koszty związane z roszczeniami odszkodowawczymi.

Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.